

Marknadskontrollinsatser mot foderblandare

Arbetsmiljöverkets insatser mot en typ av utrustning inblandad i två
dödsolyckor

Foderblandare

Två dödsolyckor med liknande förlopp

- Maskinen krånglar
- Bonden slår ifrån "säkerhetsbrytaren" - är inte medveten om att den endast bryter strömmen till blandarmotorn
- Går ner i foderblandaren för att åtgärda problemet
- Tömning startar på signal från fodervagnen, om mängden foder är tillräckligt litet så startar tömningsmotorn. Knivarna roterar betydligt snabbare än när blandarmotorn driver knivarna
- Olyckan var ett faktum

Elskåp med
huvudströmbrytare

”Säkerhetsbrytare”

Händelseförlopp

Olycka 1, januari 2011

- **Arbetsmiljöverket riktar krav mot den som upprättat försäkran om överensstämmelse – installatören**
- **Svar kommer från tillverkaren av foderblandaren, fodervagnen och elevatorn (Mullerup)**
- **Åtar sig att uppdatera samtliga maskiner i Sverige innan slutet av januari 2012.**
- **Rapexanmälan upprättas och ärendet avslutas**

Händelseförlopp, forts.

Olycka 2, september 2014

- **Arbetsmiljöverket konstaterar att tillverkaren (Mullerup) inte gjort de åtgärder som utlovats**
- **Vitesföreläggande (600.000 SEK * 2 (förbud och återkallelse)) mot tillverkaren Mullerup december 2014 med krav om att komma in med uppgifter**
- **Åtalsanmälan mot tillverkaren (Mullerup)**
- **Gav effekt- snabba åtgärder**
- **Samverkan med den danska arbetsmiljömyndigheten – gemensamt möte med tillverkaren**

Händelseförlopp, forts.

- **Mullerup beskriver vidtagna åtgärder i skrivelse till Arbetsmiljöverket – men vill ändå inte betraktas som tillverkare**
- **Mullerup ändrar inställning om vem som är tillverkare och upprättar installationsanvisningar för hela anläggningar**
- **Arbetsmiljöverket inleder en tillsynsinsats mot gårdar med foderblandare**
- **Den danska arbetsmiljömyndigheten avslutar sitt ärende mot tillverkaren**
- **Arbetsmiljöverket upphäver beslut om föreläggande gentemot tillverkaren om att komma in med uppgifter**
- **Åklagarmyndigheten lägger ner förundersökningen om arbetsmiljöbrott**

Uppnådda förbättringar

Samtliga anläggningar genomgåna enligt tillverkarens checklista

Checklista för säkerhetsuppdatering på stationär Mullerup MVM blandare

Kund: [redacted]
Adress: [redacted]
Land: [redacted]
Aterförsäljare: *Robson Carlsson*
Blandartyp: *27* m³ (6,5/8/10/14/18/20/22/27/30) Maskinnr. *44 013 815 ex. 46-xx-xx*

Följande uppdateringar och förändringar har genomförts i de elektriska anläggningarna på blandare: (se detaljerade instruktioner om nästa sida)

Montagekontrollista:

- Borttagande av onödiga elektriska service- och reparationsbrytare, monterat till blandaren och lösningsmotor. Borttagt Ingen installerad Kommentarer: _____
- Uppstartsbuzzer (#860141) och mjukvaruuppdatering är installerat. Ja
- Tillägg till användarhandledning (#730396A) med uppdaterade säkerhetsinstruktioner är utlevererat. Ja
- Blå informationsskylt (#894461) är placerad synligt på styrskåpet. Ja
- Gul varningsskylt (#894421) är placerad synligt på blandaren. Ja
- Om det finns servicebrytare för elevator eller hydraulik, är dessa märkta med gula varningsskyltar (#894401). Ja
- Blandaren är funktionslestad efter genomförda säkerhetsuppdateringar. Ja
- Säkerhetsföreskrifter och annan säkerhet genomgången med ägare/brukare av anläggningen. Ja

Datum: *14/12/26* Kontrollerat av: *Kusler* Signatur

Kundens kvittering: _____

Varningsskyltar monterade

Monteringsanvisningar från Mullerup för hela anläggningar

Alarm innan igångsättning

”Säkerhetsbrytare” bortmonterade

Nödstopp monterade

Uppdaterad bruksanvisning

Åtgärderna genomförda även i övriga EU-länder

Tack!

Diskussionsfrågor

1. Hur bedriver ni marknadskontroll hos er? Vilka metoder använder ni er av?
2. Sker det någon uppföljning av marknadskontrollen? Hur görs den?
3. Hur når vi bäst effekt genom marknadskontroll?
4. Har ni några bra erfarenheter och ex på marknadskontroll från er myndighet att dela med er av?